

Sygn. akt V CSK 248/06

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Tadeusz Żyznowski (sprawozdawca)

Protokolant Piotr Malczewski

w sprawie z powództwa W.T., A.V., A.T., R.P., S.T. i R.T.

przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu

"Lasy Państwowe" [...]

o wydanie nieruchomości,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 10 sierpnia 2006 r.,

skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. akt [...],

**oddala skargę kasacyjną i nie obciąża powodów kosztami
procesu za instancję kasacyjną.**

Uzasadnienie

Oddalając powództwo o wydanie przez Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe” nieruchomości określonych w pozwie – Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotowa nieruchomość stanowiła przed ostatnią wojną światową własność J.T., którego spadkobiercami są powodowie. Położona jest w miejscowości L., objęta wykazami hipotecznymi nr [...], które zaginęły w czasie działań wojennych. Skarb Państwa przejął tę nieruchomość dnia 15 października 1945 r., na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 15, poz. 82 ze zm.). Z nieruchomości tej Skarb Państwa wyodrębnił działki ewidencyjne oznaczone numerami: [...]. Nieruchomość stanowi obszar leśny o powierzchni przekraczającej 415 ha. Poprzedni właściciel J.T. korzystał z niej jako całości, pomimo wyodrębnienia z niej 4 parcel o powierzchni mniejszej niż 25 ha.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 30 stycznia 2003 r. Sąd Rejonowy w Z. oddalił wniosek pozwanego Skarbu Państwa o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie wskazując, że wnioskodawca nabył własność tej nieruchomości na podstawie powołanego dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa. Odmówił także Sąd Rejonowy – Wydział Ksiąg Wieczystych założenia księgi wieczystej.

Oddalając – zaskarżonym postanowieniem – apelację powodów, Sąd Apelacyjny wskazał, że powoływany przez powodów dowód nabycia przez ich spadkodawcę prawa własności licznych nieruchomości określonych w umowie darowizny z dnia 5 stycznia 1932 r., sporządzonej w formie aktu notarialnego, dotyczącej nieruchomości objętej powołanymi wykazami hipotecznymi nr [...] gminy katastralnej L. wykazuje wadliwości. Umowa ta – jak ustala Sąd Apelacyjny – obejmowała także nieruchomości, co do których nie oznaczono wykazu hipotecznego, ograniczając się do stwierdzenia, iż darczyńca A.T. przenosi na rzecz spadkodawcy powodów własność wszystkich nieruchomości wskazanych w

umowie, a także nie wymienionych w niej, które faktycznie należą do kompleksu dóbr S. Jednocześnie w umowie stwierdzono, że część nieruchomości będących przedmiotem darowizny podlega parcelacji w oparciu o uzyskaną dnia 22 czerwca 1927 r. zgodę Okręgowego Urzędu Ziemskiego, odnoszącą się do obszaru leśnego o powierzchni niespełna 60 ha. Inna część, mająca obejmować też grunty leśne w miejscowości L., podlegać będzie parcelacji i komasacji, o ile Urząd ten wyda stosowną zgodę. Odnosząc się do innych dokumentów i wypowiedzi stron co do niezgodności oraz jej przyczyn – już w okresie międzywojennym – pomiędzy ewidencją nieruchomości poprzedników powodów a stanem faktycznym, wynikającą ze zmian w składnikach dóbr S. i Ś. – Sąd Apelacyjny odwołał się do wyników postępowania w sprawie z wniosku pozwanego Skarbu Państwa o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie. Na ich podstawie stwierdził, że nie udało się dokonać identyfikacji istotnej części parcel gruntowych i budowlanych opisanych w arkuszach posiadłości gruntowych numeracji [...] z działkami ewidencyjnymi, tworzącymi nieruchomość znajdującą się we władaniu pozwanego Skarbu Państwa. Celem wyeliminowania tych rozbieżności i wątpliwości, a także konfrontacji wyników dokonanych ustaleń z postanowieniami art. 1 ust. 1 i 3 dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przyjęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa – powodowie wnosili o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego geodety, który wydał opinię w powołanej sprawie, z określeniem biegłemu wykonania szczegółowo wskazanych czynności, przytoczonych przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Jednakże powodowie, na rozprawie dnia 17 sierpnia 2004 r., cofnęli wniosek o przeprowadzanie dowodu z opinii geodety i jednocześnie zmodyfikowali – jak to stwierdził Sąd Apelacyjny – powództwo w ten sposób, że wnosili o nakazanie pozwanemu Skarbowi Państwa by wydał im nieruchomość położoną w obrębie ewidencyjnym L., składającą się z działek nr [...] w tej części, co stanowi modyfikację pozwu, w której zostały objęte sporządzonym dnia 15 października 1945 r. protokołem przejęcia majątku leśnego J.T., stanowiącego okręg gospodarczy Ś. W następstwie tych czynności powodów, stało się niemożliwym - zdaniem Sądu Apelacyjnego - oznaczenie przedmiotu procesu w sposób umożliwiający wykonanie wyroku. Skoro bowiem powodowie żądali

wydania oznaczonych działek ewidencyjnych w części odpowiadającej temu, co zostało objęte protokołem przejęcia majątku leśnego z dnia 15 października 1945 r., z którego treści nie wynika, jakie parcele gruntowe i budowlane zostały przejęte, tym bardziej niezbędny był dowód z opinii biegłego geodety w celu ustalenia przedmiotu przejęcia w dniu 15 października 1945 r. Dopiero to ustalenie pozwoliłoby z obecnych działek powstałych w oderwaniu od dawnych parcel katastralnych, wyodrębnić takie (lub wydzielić) odpowiednie ich części, po dokonaniu – w wypadku takiej potrzeby – podziału aktualnych działek ewidencyjnych na odpowiadające wcześniejszym parcelom, które stanowiłyby to, co od spadkodawcy powodów Skarb Państwa przejął z powołaniem się na przepisy dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. Zmodyfikowanego – przed Sądem pierwszej instancji – powodowie nie mogliby już zmienić w postępowaniu apelacyjnym, czego nie czynili, skupiając się na istniejących – w ich ocenie – wadliwościach postępowania i naruszeniu prawa materialnego, abstrahując od treści żądania. Dlatego zbędne jest – zdaniem Sądu Apelacyjnego – badanie zarzutu naruszenia prawa materialnego w aspekcie czy i, które nieruchomości spadkodawcy odpowiadały wyłączeniu spod racjonalizacji, jak i zarzutu pominięcia dowodu z zeznań świadków złożonych w sprawach z wniosku Skarbu Państwa o stwierdzenie zasiedzenia przedmiotowej nieruchomości. Reasumując Sąd drugiej instancji stwierdził, że podziela tylko te ustalenia dokonane w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, których nie zakwestionował. Uznał za zbędne odnoszenie się do licznych zarzutów naruszenia prawa materialnego i stwierdził, że zaskarżony wyrok ostatecznie odpowiada prawu.

Skarga kasacyjna – z powołaniem się na art. 398³ k.p.c. – wnieśli powodowie w której zarzucili:

- 1). naruszenie prawa materialnego, tj. art. 140 § 1 k.c., art. 222 § 1 k.c. i art. 922 § 1 k.c. w związku z art. 5 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na tym, iż:
 - a) Sąd Apelacyjny przyjął, iż dla zastosowania przedmiotowych przepisów niezbędne jest istnienie możliwości wykonania orzeczenia uwzględniającego

powództwo, opartego na przedmiotowych przepisach prawa, podczas gdy jest to warunek nieznany ustawie, jak też wadliwe ich zastosowanie polegające na przyjęciu, iż dla dochodzenia przysługujących właścicielom roszczeń niezbędne jest udokumentowane bezprawnego działania przez naruszającego prawo własności, a to żądanie niemożliwych dla właściciela warunków dla uzyskania ochrony prawnej jakie winno spełniać powództwo w jego zakresie podstawy faktycznej, co wyłącza możliwość stosowanie wskazanych przepisów w przypadku objętym przedmiotową sprawą;

- b) Sąd II instancji oraz Sąd I instancji nie zastosowały tych przepisów w sytuacji gdy przyjęły, iż dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 roku o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 15 poz. 82 z późn. zm.) niekonstytucyjny a Pozwany nie jest w stanie ujawnić w księgach wieczystych swojego prawa jakie wywodzi z przedmiotowego dekretu, co sprawia, iż Sądy te powinny były chronić konstytucyjnie zagwarantowane polskim obywatelom prawo do dziedziczenia i prawo własności, zwłaszcza, że władającym jest Państwo a więc nie nastąpiło ich zbycie na rzecz osób trzecich - nie nastąpiły nieodwracalne skutki prawne powodujące niemożność zwrotu zagarniętej nieruchomości (Konstytucja Marcowa oraz Konstytucja z 1997 roku, tak samo Sąd Najwyższy w Orzeczeniu Kompletu Calej Izby Pierwszej z dnia 11-12 maja 1928 roku wydane w sprawie do sygn. akt S.N.IC 592/26 r., opublik. Zb. orzec. SN z 1928 r., poz. 98, podobn. w wyroku z dnia 13 lutego 2003 roku, III CKN 1492/00, LEX nr 78867);
- 2). naruszenie prawa materialnego poprzez pominięcie przepisów chroniących prawo własności przed konfiskatą nieruchomości na rzecz Państwa bez przyznania jakiegokolwiek odszkodowania, tj. art. 385 kodeksu cywilnego austriackiego, art. 99 Konstytucji Marcowej z 1921 roku (oba przepisy obowiązywały w grudniu 1944 roku) i bez przeprowadzenia jakiegokolwiek postępowania administracyjnego lub sądowego, poprzez przyjęcie pomimo

uznania dekretu PKWN z dnia 12 grudnia 1944 roku o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa za akt niekonstytucyjny, stanowiący przez niesuwerennego prawodawcę państwa totalitarnego, godzący w podstawowe prawa obywateli, takie jak poszanowanie prawa własności i wolności i nieuzasadnione przyjęcie, że powództwo windykacyjne musi ulec oddaleniu;

- 3). naruszenie art. 1 sporządzonego w dniu 20 marca 1952 roku Protokołu Nr 1 ratyfikowanego przez Polskę w dniu 10 października 1994 roku (Dz.U. z 1995 r. Nr 26 poz. 175) do sporządzonej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 roku, a następnie zmienionej Protokołem Nr 3, Nr 5 i Nr 8 oraz uzupełnionej Protokołem Nr 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz.U. z 1933 Nr 61 poz. 284) poprzez pozbawienie Powodów prawnie uzasadnionego oczekiwania uzyskania efektywnego korzystania z przedmiotowej nieruchomości (prawa własności nieruchomości) składającej się z szeregu działek ewidencyjnych, wobec której nie jest prowadzona księga wieczysta, a Skarb Państwa nie legitymuje się żadnym skutecznym dowodem potwierdzającym jego prawo własności, nie została też założona dla tej nieruchomości księga wieczysta, a wniosek Skarbu Państwa o zasiedzenie przedmiotowych nieruchomości został prawomocnie oddalony postanowieniem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 30 stycznia 2003 roku, wydanym w sprawie do sygn. akt [...] (por. uzasadnienie decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 27.01.2000r., nr 33752/96, LEX nr 41130, orzeczenie z dnia 23 listopada 2000 roku Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu w sprawie nr 25701/94 - Case of the Former King of Greece and Others vs. Greece (dostępne na stronie internetowej Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu), w którym stwierdził, że dokonane w latach sześćdziesiątych wywłaszczenie byłego króla Grecji z jego majątku prywatnego bez odszkodowania jest niezgodne z normami międzynarodowymi i narusza podstawowe prawa obywatelskie, tak samo Trybunał w Strasburgu w orzeczeniu z lutego 2001 roku w sprawie Dan Brumarescu vs. Rumunia);

- 4). naruszenie prawa materialnego, tj. art. 1060 § 1 i 3 k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez niewłaściwą interpretację przedmiotowego przepisu polegającą na uznaniu, iż przepis ten wpływa na ocenę sposobu sformułowania powództwa, w tym wymogów co do jego szczegółowości, podczas gdy właściwa interpretacja wskazanego przepisu nie pozwala na taką interpretację, gdyż wymogi co do określenia powództwa są pochodną przepisów, które stanowią jego podstawę prawną;
- 5). naruszenie prawa materialnego, tj. art. 365 k.p.c. i art. 366 k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez niewłaściwą interpretację przedmiotowych przepisów polegającą na przyjęciu, iż zakres związania sądów prawomocnym orzeczeniem sądu jest określonym jedynie literalnym brzmieniem sentencji prawomocnego orzeczenia, podczas gdy granice związania i powagi rzeczy osądzonej wynikają nie tylko z literalnego brzmienia sentencji ale również wpływ na zakreślenie tych granic ma uzasadnienie orzeczenie w części w jakiej tylko w ten sposób możliwe jest dokładne oznaczenie roszczenia, które zostało rozpoznane w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 6). naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 193 § 1 k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez nie uwzględnienie przez Sąd II instancji modyfikacji powództwa jakiej dokonał pełnomocnik Powodów na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2004 roku, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w B., a która, w świetle wyników postępowania dowodowego oraz nawet istniejącej wadliwie prowadzonej ewidencji gruntów przez właściwą jednostkę Skarbu Państwa (Starostę Powiatu Z. - chodzi tu o brak możliwości w 100% odniesienia się istniejących parcel katastralnych do obecnie prowadzonej przez Starostę ewidencji) dla gruntów objętych żądaniem pozwu, pozwalała na identyfikację przedmiotu żądania, co w konsekwencji doprowadziło do oczywiście niewłaściwego rozstrzygnięcia przez Sąd Apelacyjny w zakresie niemożności określenia przedmiotu żądania Powodów;

- 7). naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez zaniechanie dokonania własnej oceny dowodu z opinii geodezyjnej biegłego sądowego mgr inż. M.D. dnia 26.04.2002 r., wraz z protokołem rozprawy z dnia 13 czerwca 2002 roku zawierającym ustną opinię oraz zeznań świadków – [...] .., jak również postanowienia Sądu Rejonowego w Z. z dnia 30 stycznia 2003 roku, w zakresie oznaczenia przedmiotu żądania pozwu, które skutkowało jednocześnie naruszeniem wskazanych przepisów polegającym na nie dokonaniu własnej oceny przez Sąd II instancji pozostałych zgromadzonych w sprawie dowodów na podstawie rozważenia całości materiału dowodowego, a także dokonanie ustaleń w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a to poprzez przyjęcie, iż dla wykazania przejętych przez Skarb Państwa protokołem z dnia 15 października 1945 roku działek należących do J.T., niezbędne są odpowiednie zapisy w przedmiotowym protokole, natomiast pozostałe dowody zgromadzone w sprawie nie pozwalają na taką identyfikację, co w rezultacie spowodowało wydanie oczywiście błędnego orzeczenia, gdyż w świetle prawidłowo ocenianych dowodów taka identyfikacja jest możliwa;
- 8). naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku, a to nie wskazanie przyczyn nie uwzględnienia dowodu z opinii geodezyjnej biegłego sądowego mgr inż. M.D. z dnia 26.04.2002 r. wraz z protokołem rozprawy z dnia 13 czerwca 2002 roku i zeznań wskazanych w pkt 2 świadków, przy dokonywaniu ustaleń przez Sąd II instancji, co pozwalało na identyfikację przedmiotu objętego żądaniem pozwu.

Wskazując na powyższe powodowie wnosili:

- 1) o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie apelacji, ewentualnie
- 2) o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji,

- 3) w obu przypadkach o zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych za wszystkie trzy instancje.

Pozwany Skarb Państwa w odpowiedzi na skargę kasacyjną wnosił o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 1 ust. 1, 2 i 3 lit. b dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 15, poz. 82 ze zm.) lasy i grunty leśne o obszarze ponad 25 ha, stanowiące własność lub współwłasność osób fizycznych i prawnych przechodzą na własność Skarbu Państwa. Wraz z lasami i gruntami leśnymi przeszły na własność Skarbu Państwa stanowiące własność lub współwłasność tej samej osoby wszelkie nieruchomości i wody, a także ruchomości, zapasy materiałowe i inne urządzenia oraz zabudowania znajdujące się na nieruchomości przechodzącej na własność Skarbu Państwa. Przepisy te nie odnosiły się do lasów i gruntów leśnych podzielonych prawnie lub faktycznie przed dniem 1 września 1939 r. na parcele nie większe niż 25 ha, a stanowiących własność osób fizycznych, grunty których nie są objęte przepisami artykułu 2 lit c dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. Nr 4, poz. 17). Z tego przepisu art. 1 ust. 3 lit. b omawianego dekretu wynika, że lasy i grunty leśne należące do osób fizycznych, których grunty były objęte przepisami art. 2 ust. 1 lit. b dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej, podlegały nacjonalizacji niezależnie od swojego obszaru.

Wykładnia gramatyczna tego przepisu – jak trafnie stwierdził Sąd Najwyższy – w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 kwietnia 2005 r., II CK 653/04 (OSNC 2006, nr 3, poz. 56) – nie pozostawia w tym względzie żadnej wątpliwości. Celem i założeniem tej regulacji było pozbawienie właścicieli majątków ziemskich wszelkiej własności. Sąd Apelacyjny wskazał, że powodowie po sprecyzowaniu powództwa przed Sądem pierwszej instancji i rezygnacji z przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego geodety najpewniej pozostawali w błędnym przekonaniu,

iż wykazali, jakie nieruchomości przejęto protokołem z dnia 15 października 1945 r. i stwierdził, że w ogóle zbędne jest badanie zarzutu naruszenia art. 1 ust. 3 lit. b dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. Skarżący nie zarzucili – w skardze kasacyjnej – naruszenia tego przepisu ani też naruszenia art. 6 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321). Pominęli ustalenia Sądu pierwszej instancji, odnośnie ogólnej powierzchni obszaru leśnego i faktu, że poprzednik powodów J.T. korzystał z całego (ponad 415 ha) obszaru. Skarżący natomiast przytoczyli wypowiedź Sądu Okręgowego stwierdzającą, że „dekret PKWN z dnia 12 grudnia 1944 roku o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 15, poz. 82) jest aktem normatywnym stanowionym przez niesuwerennego prawodawcę państwa totalitarnego, aktem prawnym godzącym w podstawowe prawa obywateli takie jak poszanowanie własności i wolności i dlatego nie powinien być stosowany w obecnym demokratycznym Państwie Polskim”. Aprobując taką – o charakterze polityczno-ustrojowym – konstatację – pozostającą poza istotą wydanego rozstrzygnięcia – skarżący – jak to wynika z przytoczonych obszernych zarzutów zmiękali do wykazania, że zaskarżone orzeczenie sankcjonuje bezprawną racjonalizację bez przyznania słusznego odszkodowania. Nie zachodzi potrzeba omawiania charakteru tego aktu nacjonalizacyjnego. Można tylko wskazać, że Trybunał Konstytucyjny w uchwale z dnia 16 kwietnia 1996 r. 15/95 (OTK 1996, nr 2, poz. 13) dokonał legitymizacji dekretów wydawanych przez PKWN, stwierdzając: „wydane przez nich dekrety funkcjonowały w polskim systemie, przy czym ze skutkami takimi jak ustawy”. Stanowisko to potwierdził w postanowieniu z dnia 28 listopada 2001 r., SK 5/01 (OTK 2001, nr 8, poz. 266). Przejęcie lasów i gruntów na własność Skarbu Państwa następowało z mocy samego prawa. Protokół przejęcia sporządzony w trybie § 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 stycznia 1945 r. w sprawie wykonania dekretu PKWN z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność państwa, stanowił dowód, że określona nieruchomość przeszła na własność Państwa (por. uchw. Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1994 r. III CZP 54/94 (OSNC 1994, nr 11, poz. 15 i uchwałę tegoż Sądu z dnia 22 kwietnia 1994 r., III CZP 50/94 OSNC 1994, nr 11, poz. 212). Dekret z dnia 12 grudnia 1944 r. o przyjęciu niektórych lasów na własność Skarbu

Państwa został uchylony ustawą z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321). Jednakże prawodawca, w wyłącznej kompetencji którego pozostawało odniesienie się do obowiązywania tego dekretu, jednoznacznie rozstrzygnął, że pozostaje w mocy nabycie własności, które nastąpiło na podstawie jego przepisów. Nastąpiła zatem - w drodze ustawy - legitymizacja konsekwencji jakie wywołało działanie przepisów omawianego dekretu. Powinności podporządkowania się ustawie i respektowania obowiązującego porządku prawnego nie wymagają uzasadnienia, a możliwość uruchomienia kontroli konstytucyjnej - w trybie art. 193 Konstytucji – stwarza właściwą drogę do przedstawienia własnych racji. Obowiązujące przepisy w tym charakterze ustrojowym nie dają podstawy do wypowiedzi – w uzasadnieniu orzeczenia – z pominięciem aktualnego stanu prawnego o charakterze publicystycznym (por. m.in. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2004 r., I CK 291/03 OSNC 2005, nr 4, poz. 71 i orz. tegoż Sądu z dnia 23 listopada 1981 r., OSNCP 1982, nr 7, poz. 105).

Rozstrzygnięcie o zasadności skargi kasacyjnej w ustalonych okolicznościach tej sprawy nie wymaga badania i ustalania porządku konstytucyjnego obowiązującego w chwili wydania dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa. Podstawy skargi kasacyjnej nie mogą stanowić - podniesione w skardze kasacyjnej - zarzuty dotyczące ustalenia faktów (z dowodzenia których powodowie zrezygnowali) lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Z przyczyn powyższych i na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. a o kosztach procesu za instancje kasacyjną art. 102 k.p.c., orzeczono jak w sentencji wyroku.